

„Edinost“

Izaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se obrava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

1876 | 1901

Dne 8. januarja 1876. je izišla prva številka „Edinosti“, dne 8. t. m. je torej minolo 25 let, odkar izhaja glasilo našega političnega društva „Edinost“. Ali dan, ki naj bi bil za nas dan zadoščenja, dan veselja, dan jubileja, bil je dan velikih skrbi, dan viharjev, dan titanske borbe za manifestacijo naše ekzistence na tej pedi zemlje slovenske, nerazdružni od vsesкупne narodne lasti naše! V veliki borbi nismo smeli misliti na-se, na svoj list; boj za veliko narodno stvar je zahteval vso našo skrb in brigo.

Zato prihajamo še le danes, da se na skromen način spomnimo tega pomembnega dogodka v življenju lista „Edinost“.

Ni nam namen, da bi tu pokazali plastično, kako se je razvijal naš list iz preskromnih začetkov, rasel in dorasel do tega, kar je danes.

Temu slavnostnemu izdanju je priložena točno posneta prva številka, kakor je izišla dne 8. januarja leta 1876. Čitatelj naj le primerja to prvo številko s številkami, kakor izhajajo sedaj; pomisli naj, da je oni listič v skromni obliki izhajal le po dvakrat na mesec, a da danes izhaja vsaki dan v veledestojni, veliko povečani obliki; ogleda naj si tedanjo in današnjo vsebino, pa ima jasno sliko pred seboj o mogočni njega evoluciji. Dejstva govore: drastičneje ne bi mogli tudi mi označiti velikanski korak od prvih začetkov do današnjega stanja. Ali če hočemo v polni meri pojmiti pomembnost jubileja „Edinosti“, obsežnost vsega narodnega dela, ki ga je dovršilo to glasilo naše v tej dobi 25 let, se moramo spominjati v prvi vrsti, da se je paralelno z listom razvijalo tudi naše tržaško Slovenstvo. Kakor je se svojo nalogo rasel list, tako je rasla žnjim tudi naša družba. Naš list je bil glavni instrument političnemu društvu na velikem delu za narodno in politično vzgojo tržaških Slovencev. In na tem delu je bil božji blagoslov! Primerjajte le nekdanje občne zборе in shode, z današnjimi, primerjajte predmete razpravam, zanimanje zborovalcev in njih udeležbo na debatah, pa boste videli, kako je v ljudstvu narasel zmisel za javna vprašanja, za vse, kar je v dotiki z življenjem in obstankom naroda ter s pogoji za nadaljnji razvitek, pa boste videli, kako se je naše

narodno in socijalno življenje razširilo in poglobilo, kako je postalo ekstenzivneje in intenzivneje! Na tem vspehu ima svoj pošten del zasluge naše glasilo.

Rado se govori, da nazadujemo. To je res in ni res. Naša politična borba ima res beležiti le malo vspehov, a nevspehov vse polno in na vseh koncih in krajih. Ali treba razlikovati med političnimi borbami in razvijanjem naroda. Kakor je na jedni strani res, da politično nismo napredovali, ali da smo celo nazadovali, kakor je res, da dosedaj nismo mogli narodu svojemu priboriti narodnih in političnih pravic in mu nismo izvojevali, kar mu je zagotovljeno v ustavnih zakonih: tako je na drugi strani nepobitna resnica, da smemo biti zadovoljniji z razvojem svojim k a k o r n a r o d. Naša borba, v kolikor so vspehi odvisni tudi od družih, neprijaznih nam faktorjev, ni imela in še danes nima vspehov. Ali sveta resnica ostaja, da narod mora najprej v samem sebi graditi fundamente svojemu obstanku! To je: narod se mora usposobljati za borbo za svoja prava! Usposoblja pa se, ako se v njem budita in krepita zavest in navdušenje za svoja prava, ako se mu oživlja vera v lastno moč in mu raste volja za — življenje. Narod, ki hoče živeti in ki je pripravljen za vsako žrtev za uveljavljenje te svoje volje — tak narod ne umre!

A baš to se ne da tajiti: iz sebe smo rastle. O tem pričajo cela vrsta društev, narodnih, zabavnih, denarnih, gospodarskih, o tem pričajo velike volilne bitke, za katere smo se usposobili, in pričajo moralni vspehi, ki jih dosežamo zlasti v novejših časih, v prvi vrsti pa priča dejstvo: da smo si na strani nasprotnikov izsilili — respekt!

To je velik vspeh, na katerem se je zahvaliti uglednim možem in rodoljubom, ki so delovali v našem društvu, in se je zahvaliti — našemu glasilu!

Z zadoščenjem in ponosom se smemo torej ozirati na 25-letno dobo življenja „Edinosti“. Osobe v društvu in pri listu so prihajale in odhajale, delo, pošteno delo, pa je ostajalo in je nadaljevalo. In še nekaj družega je, kar se ni spremenilo in je ostalo tako, kakor je bilo oni dan, ko je izišla prva številka našega lista. To je — naš program! V pridejani 1. številki ga morete čitati.

„Edinost“ bo neodvisen list; on bo svobodoljuben, a ne svobodnjaški; njegovo svobodoljubje bo sezalo do tiste meje, do katere sezata pravica in poštenje; on bo miroljuben in ne bo budil domačih preprirov, ampak priporočal bo edinost in slogo; on bo naroden in bo budil slovensko rodoljubje, učil, dramil in jačilo bo naše prosto ljudstvo.

Tako so sklenili možje, ki so pred 25 leti zasnovali naš list; in to velja še danes. Njihovi direktivi sledimo tudi sedaj in jej hočemo slediti tudi v bodoče! V sedanjih voditeljih naših je neomajljivo prepričanje, da za tržaške Slovence je možen in koristen le tak program in ni za las drugačen! Ako bi mi dobili nalog, naj spišemo program temu listu, sli bi jednostravno tja in prepisali bi, kar so napisali možje pred 25 leti!

S tem se smemo ponášati pred slovenskim svetom in povzdignim čelom moremo danes, o jubileju tega lista, kazati na 25-letno nepremično zvestobo — svojemu programu!

Te zvestobe je niso mogli omajati nobeni napadi, ni od desne ni od leve; v trenutkih, ko smo morali v polnih požirkih piti kupe grenkobe, v trenutkih, ko so nam lastni rojaki delali krivico, ker niso umeli ni nas ni našega programa, nas je vsikdar tolažilo in krepilo globoko prepričanje, da je ta program dober, da ga je narekovalo najčisteje rodoljubje.

In ker je dober in ker odgovarja potrebam naroda, mu hočemo ohraniti zvestobo tudi v prihodnje. Vemo pa, da naš list ni še popoln, vemo, da je še mnogo pomankljivega na njem, vemo, da imamo še daleč do one točke na svojem potu, kjer se vsaj približamo tisti meri popolnosti, ki jo imamo pred očmi.

Ali nekaj bi prosili cenjene čitatelje in slovensko javnost. Pomislijo naj, kolike vsote rodoljubja, požrtvovalnosti, samozatajevanja, vztrajnosti, udanosti do postavljenega si cilja, je klene volje in ljubezni do svete naše stvari je trebalo, da smo dospeli tako daleč. To naj uvažuje naša javnost, da ne bo z rekriminacijami brez potrebe grenila veselje do dela in da bo s pravično sodbo in s pametnim upoštevanjem razmer in sredstev bodrila sedanje voditelje za delo v nadaljnji razvoj in popolnjevanje tega glasila!

Naše geslo bodi — delo! Neprestano delo, ki dobiva svoje impulze le iz slovenskega patriotizma; delo v ta namen, da našemu tlačenemu rodu sinejo lepši dnevi, da tudi pred naš prag sine enkrat zlati žarek narodne sreče in slobode, ko bomo vsklikali radostno: rode, gospodar si na svoji zemlji!

Ti Vsevečni pa rosi svoj blagoslov na to naše delo! Prosimo Te za to v imenu večne pravice, v imenu nauka Tvojega o enakosti vseh ljudi, v imenu dosedanega trpljenja in mučeništva našega milega roda. To je koprneča prošnja naša do Tebe, o večni Bog, danes, ko zaključujemo razdobje 25 let dela svojega.

Napredek „Edinosti“ v zadnjih letih.

(Dopis.)

Po najhujši volilni borbi slavimo dogodek, ki je velicega pomena za politični in kulturni razvoj Slovencev v Trstu in okolici, — petindvajsetletno lista »Edinost«.

Petindvajset let v zgodovini človeštva je le kratka doba, a petindvajset let v življenju tako kratkoživnega bitja, kakor so dan današnji politični časopisi, petindvajset let neumornega dela za probojo in blagor naroda, to je nekaj, kar zasluži vso našo pozornost.

In »Edinost« si je pošteno zaslužila naše spoštovanje, našo hvaležnost.

Trajeva in dolga je bila pot, ki jo je moral list napraviti, predno se je iz polmesečnika povzdignil do tednika. Koliko duševnih in materijalnih žrtv se je hotelo, predno je mogel list izhajati dvakrat in potem trikrat na teden, in sedaj, ko dobivamo »Edinost« vsaki dan v roke, pomisli le malo, kdo na žrtve, ki so jih doprinesli možje, katerim je bila poverjena usoda našega lista.

Danes, ko se s temi možmi veselimo napredka, ki ga je storila »Edinost«, ko nam vstajajo spomini na žalostne in vesele dogodke, na prestane borbe in težave, zahteva od nas

žut hvaležnosti, da se spominjamo tudi tistih mož, ki so nam v zadnjih letih povzdignili list na tisto stopinjo, ki smo jo sploh mogli doseči v svojih skromnih razmerah in s svojimi revnimi sredstvi.

Mnogo jih je, ki so si pridobili zasluge za razvoj lista, zalagaje ga z duševno hrano. Imena Dolinarja, Dolencea, Zvaba in drugih ostanejo s svetlimi črkami zapisana v zgodovini »Edinosti«.

A z vso pravico se jim pridružuje mož, ki je listu posvetil svoje življenje, ki se je z dušo in telesom posvetil svojemu novemu poklicu, ki je, to se lahko trdi, svoje najbolje moči žrtvoval od njega urejevanemu listu. To je naš glavni urednik, g. Maks Cotič. Nočem tu ponovljati, kar se je o tem možu pisalo in govorilo povodom njegove desetletnice, to pa moram reči, da ga ni z lahka urednika, ki bi se bil s tako vnuemo oklepal svojega lista kakor on. Kar piše, to tudi čuti. Radi načel, ki jih nevstrašno zastopa, izpostavljen je bil raznovrstnim napadom. Dogodki zadnjih dni pa pričajo, da je hodil pravo pot, da je čisto rodoljubje, ki objema vse dele in stanove našega naroda, tista moč, katera edina nas more dovesti do vspehov in ki nam pribori tudi spoštovanje naših nasprotnikov in odločujočih faktorjev.

Ohrani mu Bog še mnogo let ljubezen do dela: njegovo rodoljubje nam je porok, da bo »Edinost« tudi v bodoče zastopala prava načela.

No, list ne more živeti ob sami duševni hrani. Videli smo, da se je »Edinost« razvijala, da je rasla, da je prišla naposled pod lastno streho, a nismo pomislili, da se je ta list, ki nas je vedno navduševal k idealnemu delovanju v prid naroda, moral boriti skoraj vedno s finančnimi težavami. »Edinost« ni bila ustanovljena iz denarne špekulacije, temveč v idealne namene, a taka poljetja ne prinašajo dobička. Zlasti v zadnjih letih smo slišali večkrat izražene želje, naj se list popolni v tem ali onem oziru, no, nihče ni vprašal, kako stoji list v materijalnem oziru: ali zmaguje stroške, ki mu jih naklada pomnoženo izhajanje. Le malokdo je znal, da bi bil list že zdavnaj prestal izhajati, da ga ni vzdrževal mož, ki je zraven svojega poklica žrtvoval ves slobodni čas zboljšanju njegovih gmotnih razmer.

Sedaj, ko so premagane največe težave, ko se tiska list v lastni tiskarni, gleda ta mož lahko s zadoščenjem in zadovoljstvom na delo zadnjih let. Britke so bile ure, ki jih je moral prebiti, ko so z vsakdanjim izdajanjem pomnožili stroški, a se niso hoteli v isti meri povečati dohodki. A dr. Gregorin, — to je ta duša našega lista — ni obupal. Neprestano je skrbel za svojega ljubljence, pozno v noč je delal račune in proračune in z obudovanjem vrednim pogumom se je naposled odločil do važnega koraka, do ustanovljenja lastne tiskarne s pomočjo drugih rodoljubov. Delo se mu je s tem potrojilo, no, on se ga ni plašil. Še z večim veseljem je vporabljal svoje slobodne ure v popolnjevanje administracije in danes, smemo reči, je obstanek lista osiguran, je izpolnjena vsaj ena želja našega »administratorja« dr. Gregorina.

Tržaški Slovence ne bodo nikdar mogli povrniti dru. Gregorinu, kar je on žrtvoval duševno in, bodi to enkrat javno izrečeno, tudi materijalno, za naše glasilo.

On, kakor ga poznamo, tudi ne zahteva zahvale; njemu, to sem prepričan, zadostuje zavest, da se je ravnal po Gregorčičevih besedah:

»Ne samo, kar veleva mu stan,
kar more, to mož je storiti dolžan«.

Dr. R.

Politično društvo „Edinost“.

Vrli mož — ki buš radi tega zasluži, da je njegovo ime zapisano na častnem mestu v analih tega društva —, gospod Anton Trobec iz sv. Ivana, je že dne 20. septembra leta 1874. povabil k sebi več odličnejih rodoljubov na pogovor radi ustanovitve političnega društva za tržaške Slovence. Njegovemu menenju o potrebi takega društva so pritrdili vsi.

Kmalu na to, dne 4. oktobra 1874, se je v isti namen družba mož, nadahnjenih najidealnejim rodoljubjem, sestala v častiljivi hiši, iz katere so v dolgi vrsti let prihajali plemeniti impulzi in prekornostne inicijative v blagor tržaškega Slovenstva, v hiši prvobornega, voditelja in veterana na narodnem delu: v hiši Ivana viteza Na-

bergoja na Proseku. Tu je misel dobila konkretne oblike, čemur je bila posledica, da se je dne 1. novembra istega leta sešlo mnogo rodoljubov iz mesta in okolice, ki so izvolili začasni odbor, ki naj izvede vsa pripravljajna dela za uredničenje plemenite in veleaktivne izdaje, v prvi vrsti, da sestavi pravila. Na naslednjem sestanku, dne 8. novembra 1874 je odbor že predložil pravila. Na pretresovanju istih se je posebno intenzivno udeležil nepozabni pesnik in pisatelj naš, gospod Fran Cegnar.

Urejena pravila so se predložila vladi v potrjenje in z odlokom visokega c. kr. namestništva od dne 30. novembra št. 13342/I so bila ista potrjena. Natisnila jih je narodna tiskarna v Ljubljani v 500 izvodih.

Na sledečih posvetovanjih so se izražali še mnogi pomisleki in nasveti, ki bi bili mogli stvar zavleči. Fran Cegnar jih je silil na hitro delo, ker se je bal, da bi se sicer navdušenje ohladilo. Mimogrede bodi omenjeno, da se je na teh sestankih omenjala tudi potreba, ki je ravno danes najnujnejša in najaktivnejša: potreba »Narodnega doma«; seveda ti rodoljubje tedaj niso mislili na »dom« v takih dimenzijah, kakor je potreben danes z ozirom na prelepi razvoj našega socijalnega življenja.

Pritiskanje Cegnarjevo je izdalo: prvi, ustanovni občni zbor je bil sklican na dan 2. februarja 1875. Jutri bo torej 26-letnica obstanka našega društva.

Prvi občni zbor se je vršil v »stari šoli« pri sv. Ivanu ob 3. uri popoldne. Udeležba je bila sijajna iz mesta in okolice. Vlado je zastopal policijski komisar in pozneje svetovalec, Slovecem predobro znani pokojni gospod Vidic. Na shod sta došla tudi sodrudnik »Triester Zeitunge«, gospod Kafka in svetovalec na pomorski vladi, gospod vitez Wittmann.

Predsednik osnovalnemu odboru, pokojni občespoštovani kremen-značaj, Štefan Nadlišek, oče preugledne narodne rodbine, ki je tudi danes v prvih vrstah narodnih delavcev, je otvoril zbor z daljšim govorom, v katerem je razložil namene ustanovljenega političnega društva, pozival rojake na zložno delo, na energično zahtevanje ustavnih in narodnih pravic ter vzbujal zanimanje za gospodarska vprašanja. Jedno njegovih izvajanj je bilo: društvu »Edinost« je namen povspesevati duševno in materijalno blaginjo tržaških Slovencev.

Zapisnikar je bil nepozabni Ivan Dolinar. Gospod Anton Trobec je prečital poročilo o delovanju začasnega odbora.

Gospod vitez Wittmann je pozdravil shod v laškem jeziku in je v daljšem krasnem govoru izvajal, kako narodne aspiracije objemljejo duše in čustva. Nesrečen on, ki ne čuti za svojo narodnost. Ali narodnostni čut ne sme biti v namen, ampak le v sredstvo. Namen družbe človeče mora biti — čut človekoljubja. Z življenjem narodov je istotako kakor z življenjem človeka: to je vzdigajoča se in padajoča črta. Vaša sreča je, da se gibljete v dvigajoči se črti. Ali vi ste še mladi, vi se morate še mnogo učiti. Pozivljal je torej okoličane, naj se čutijo jedno z meščani, kajti nobene razlike ni med občanom-okoličanom in občanom-meščanom; vsi imajo jednaka prava in jednake dolžnosti, vsi morajo biti jednako vneti za — skupnost.

Po tem lepem govoru je bil izvoljen prvim predsednikom pol. društva »Edinost« gospod odvetnik dr. Bizjak, ki se je v izbranih besedah zahvalil na izkazani mu časti. Na to je gospod Anton Trobec govoril o dobrotah ustave in važnosti pol. društva ravno zato, ker je istemu naloga, boriti se za ustavne pravice.

Jako navdušeno je govoril tedaj kapelan svetoivanski, gospod Josip Križman, proslavivši Vodnika kakor uzor rodoljubnega moža.

V odbor so bili izvoljeni:

za I. okraj: Ivan Sanein, Ivan Dolinar, odborniki: Lovrene Sanein, Andrej Sanein, namestniki: I. Čiač, I. Nadlišek, A. Škerl, Jože Kurent, svetovaleci;

za II. okraj: Ivan Purič, odbornik; Davorin Kerbun, namestnik; Jurij Gerdoj, Davorin Pečar, France Nadlišek, svetovaleci;

za III. okraj: Štefan Nadlišek, Anton Trobec, odborniki; Zulian, Gustinčič, namestniki;

za IV. okraj: Ivan Gerlane, odbornik; Andrej Martelane, namestnik; Jakob Ferluga, France Martelane, Luka Piščane, svetovaleci;

za V. okraj: Miha Urbančič, dr. Bizjak, odborniki: Andrej Ražem, I. M. Sosič, namestniki; Martin Grgič (Padriče), France Smrdu [Lenčaj] (Bazovica), I. M. Malalan (Opčine), Miha Kale (Gropada), Jakob Štrukelj (Trebič), Luka Vidav (Bane), svetovaleci;

za VI. okraj: I. Nabergoj, odbornik; Silvester Ukmar, namestnik; Jože Bogatec, Matija Štoka, Ivan Goriup, svetovaleci.

V odborovi seji dne 14. februarja se je odbor konstituiral tako-le: Štefan Nadlišek podpredsednik, Ivan Dolinar tajnik, Anton Trobec blagajnik.

Temelj je bil postavljen in na tem temelju je društvo delovalo dalje do — danes. To delovanje je bilo neumorno zlasti pod načelstvom Ivana viteza Nabergoja, ki je bil že 1. junija 1875 — po odstopu dr. Bizjaka — izvoljen predsednikom in ki je nosil to breme dolgo vrsto let od 1875 do 1891, ko je stopil na njegovo mesto sedanji predsednik g. prof. Matko Mandić. Prirejali so se shodi, na katerih je ljudstvo dozorevalo politički in se vzbujalo narodno. Društvo je posezalo z resolucijami, sklepi, manifestacijami, prošnjami, pritožbami v vse javne dogodke, ki so bili v zvezi z interesi našega naroda. Možje, ki so žrtvovali svoje moči razvoju tega društva, zaslužijo polno hvaležnost v sreih naroda.

O delovanju društva zadnjih 10 let nočemo govoriti. Isto leži pred vsemi kakor odprta knjiga. V to knjigo pogledite in sodite objektivno!

Danes, ob 26-letnici obstanka tega društva nam pa kipi iz globine rodoljubnega srca želja: živi, rasti in razviti se v obrambo roda slovenskega na obalih sinje Adrije!

List „Edinost“.

Na občnem zboru političnega društva »Edinost«, dne 9. maja 1875 je g. Anton Trobec povdarjal nujno potrebo, da si tržaški Slovence zasnujejo svoje glasilo. Že takrat je pripravil, da listu bodi ime »Edinost«. Zborovalci so soglasno pritrdili Trobecemu menenju. S tem je bila misel oživljena, zrno je palo v rodovitno zemljo. O Trobecem predlogu so razpravljali potem v odborovi seji dne 13. maja istega leta, zlasti sta navduševala za misel gg. Ivan Nabergoj nepozabni Ivan Dolinar in Ivan M. Vattovec. Iste seje sta se kakor gosta udeležila tudi sedaj že pokojna: tedanji kapelan svetoivanski Josip Križman in pisatelj Fran Cegnar. Po temeljiti razpravi so izvolili v ta namen poseben odsek sestoeči iz gg. Križmana, Pipana, Glancea in Dolinarja. Na občnem zboru dne 20. junija 1875 pa je menil gospod Pipan, da bi bilo bolje, ako bi se zložili z Goričani in da bi ustanovili skupno glasilo. Tudi gospod Ivan Nabergoj se izrazil za to, da bi se pogodili z Goričani.

To menenje je bilo slednjič tudi vsprejeto. Na občnem zboru, dne 11. julija 1875, ki je se vršil pri sv. Ivanu — so nadalje razpravljali o stvari. Za združenje s »Sočo« je bil zopet gospod Pipan, proti pa gospod Križman, češ, da je »Soča« liberalna in da se s takim listom ne kaže družiti. Na tem zboru je bil navzoč tudi teganji urednik »Soče«, pokojni Viktor Dolenc, ki je branil »Sočo« pred očitani Križmanovimi Viktor Dolenc je ponudil »Sočo« kakor skupno glasilo in je izjavil, da so Goričani pripravljali celó za to žrtev, da se »Soča« preseli v Trst. Tudi g. Martin Pečar se je izjavil za združenje, vsprejet pa je bil predlog Trobec, da se v Trstu ustanovi poseben list, kakor je že predlagal poprej.

Na občnem zboru pri sv. Ivanu dne 1. novembra 1875 pa se je stvar zopet zasukala in prevladalo je menenje za združenje z Goričani. Temu menenju se je pridružil celó isti gospod Križman z ozirom na to, da se je spor na Goriškem poravnal. Izvoljen je bil torej poseben odsek za pogajanje z Goričani. Kako so se potem ta pogajanja vršila in — razbila, morejo razvideti čitatelji iz poročila o občnem zboru društva »Edinost« v Bazovici dne 26. decembra 1875, natisnjene v danes priloženi 1. številki »Edinosti« od leta 1876.

Ostalo je torej pri tem, da se v Trstu zasnuje posebno slovensko glasilo pod imenom »Edinost«. Ko so bile premagane vse težave, je prva številka konečno izišla dne 8. januarja 1876.

Najprej je izhajala »Edinost« vsakih 14 dni, potem po enkrat na teden, na to dvakrat na teden in dvakrat na teden s prilogo »Novičar«.

Do leta 1882. se je tiskala »Edinost« v Lloydovi tiskarni, potem pa se je preselila v Dolenčevsko tiskarno.

S 1. januarjem 1894. je izhajala 3 krat na teden v 2 izdajah, zjutranje in večerno, in sicer do l. 1896. na dveh straneh v večem formatu.

Od leta 1896. do 2. aprila 1898. na 4 straneh v nekaj manjšem formatu tudi trikrat na teden v 2 izdajah. Dne 4. aprila 1898. se je preselila iz tiskarne Dolenčeve v lastno tiskarno ter je začela izhajati po dvakrat vsaki dan zjutraj in zvečer. Ta način izdavanja se je bil ukrenil radi časniškega koleka. Jutranje izdaje za mesto je bilo namreč vsled te uredbe koleka prosto, a večerno za abonente je bilo kolekivano.

Na ta način je izhajala »Edinost« do konca 1899. leta.

S 1. januarjem 1900., po odpravi časniskoga kolka je začela izhajati v povečanem formatu po enkrat na dan in sicer zvečer, kakor izhaja še danes tako.

Prvi urednik jej je bil pokojni Ivan Dolinar; od leta 1882 naprej Viktor Dolenc; po Dolenčevi smrti sta jo uredovala pokojna Fran Cegnar in Avgust Kermavner do konca l. 1887; za njima je prevzel uredništvo pokojni Lovro Žvab. Le ta je uredoval »Edinost« do svoje smrti septembra 1888. Na to je nastopilo nekako »medvladje« brez pravega glavnega urednika. Sodelovali so razni rodoljubi, posebnost pa Just Piščane in Ludovik Furlani.

To je trajalo do začetka 1890 leta, ko se je politično društvo »Edinost« pogodilo se sedanjim urednikom, gospodom Maksom Cotičem.

To bi bila kratka in površna zgodovina postanka in razvoja našega lista teh 25 let. Dolžnost pa nam je, da se tu hvaležno spominjamo tudi onih mož, ki so bili vsikdar pripravljani za materijalne žrtve v podporo glasilu tržaških Slovencev. Hvala jim prišreča, zlasti pa rodoljubom Ivanu vitezu Nabergoju, rodbini Trudnovi, gosp. Kalistru, Josipu Gorupu, Šabem, Mankoču, Vatoveu in drugim.

Vsem na čelu pa treba omenjati vrliga g. Antona Trobea. On je bil tako rekoč spočetnik »Edinosti« in njegova rodoljubna hiša je bila zibel toliko našemu glasilu kolikor političnemu društvu »Edinost«. V njegovi hiši so se zbirali rodoljubje, ko so snovali ta list in društvo.

Imena ustanovnikov in dobrotnikov našega glasila ostanejo zabeležena ne le v analih lista, ampak tudi v sreih hvaležnih tržaških Slovencev. Ustanovili so nekaj koristnega, neobhodno potrebnega in — trajnega. Še pozni rodovi se bodo spominjali dela njihovega rodoljubja in njihovih žrtev ter bodo blagrali njihov spomin.

Kolikor se jih je že preselilo v božjo večnost: večni jim pokoj in nepozaben spomin! Onim pa, ki še žive in delujejo med nami za iste ideale, ki so jih vodili pred 25 leti, ko so snovali ta list, bo gotovo v najlepše zadoščenje in največje plačilo, ako bodo videli, da to, kar so z. snovali, raste, se razvijam spolnjuje dalje v blagor in srečo Slovencev ob Adriji.

V kolikor je to odvisno od sedanjega urednika in od družih činiteljev, ki vodijo to narodno podjetje, obljubljamu danes svečano, da hočemo posvečati istemu vse sile v ta namen, da dobrotniki dobe rečeno zadoščenje!

Društvo »Pravnik« in njegovo glasilo »Slov. Pravnik« v l. 1900.

(Poročilo tajnika dra. Foersterja na občnem zboru društva »Pravnik« dne 25. jan. 1901.)

Dvanajsto leto obstanka minilo je društvu »Pravnik«: Društvo se nahaja v dobi miru, v dobi tihega razvoja. Znakov nazadovanja ni, društvo stoji namreč krepko kakor prej v vrsti kulturnih in znanstvenih institucij narodovih. Živi in deluje v svojem glasilu v »Slovenskem Pravniku«, ki ga je izdalo zadnje leto kakor XVI.

V g. dru. Danilu Majaronu si je društvo izbralo urednika, ki vodi mesečnik »Slovenski Pravnik« z rutino nalogo si svestega, v prid razvoja slovenske pravne vede vsestranski skrbnega moža. Dr. Majaron si

vzreja svoje sodelavce, dobro pozna one, ki bi bili voljni in zmorni, znanstveno delovati, vabi in vspodbudi jih k pisanju, kajti dobro mu je znano, kaj da bi prijalo našim potrebam in kje da je še neobdelana ledina, ki jo ni smeti več v nemar pustiti. Oživljajoča je v tem oziru njegova skrb, glasilo naše prospeva pod njegovimi rokami in glasno pohvalo zasluži si g. dr. Majaron, ker nam podaja vsikdar zanimivo in znanstveno pomenljivo vsebino v posamičnih mesečnih snopičih, ne le v slovenskem, marveč tudi v hrvatskem jeziku.

Po materijah, ki jih obdelujejo v zadnjem letniku »Slov. Pravnika« znanstveni spisi, je videti, da nahaja vsaka glavnih vrst pravne vede enakovredno vpoštevanje, materijalno civilno kakor tudi kazensko pravo, civilnopravni in kazenskopravni red in tudi upravno pravo, ki ga je najti v najnovejših zanimivih odločbah. Posebno skrb posveča g. urednik sodni medicini; v odnosnih spisih preskrbuje naše glasilo sodnim zdravnikom toli zaželjeno »copio verborum«, slovensko zdravstveno terminologijo, ki naj dovede vse sodne zdravnike k podajanju slovenskih zdravniških izvidov in mnenj. Spoštovanje sta pa našla v zadnjem letniku »Slovenskega Pravnika« tudi pravna zgodovina in pravna filozofija.

Materijalno civilno pravo obdelujejo v rečenem letniku Karol Wenger, ki razpravlja v dveh sestavkih »o avtorski pravici«, v tretjem pa »o pravnem značaju zahtev pristojnih zakonskemu drugu po § 757 o. dr. zak.« J. Kavčič piše o vrednotah (valutah), dr. Dane Marinić pa »o malae fidei stečnika napose dostalec«.

Kazensko pravo zadeva obširen spis v mnogih, razumevanje zakona objasnjujočih primerih iz najnovejše prakse glede zakona »o prometu z živili«.

Civilnopravni red je predmet dvema Anton Levčevima spisoma »o Aiskreacijonarni oblasti predsednika senata glede provedbe dokazov« in o »povabilu radi obnovitve pretrganega postopanja«.

Izvršilni red sta si izbrala Henrik Šturm k razpravi »o določbi § 74 izvrš. reda« in dr. Fran Mohorič k spisu »o odstopu in preodkazu terjatve po novem izvršilnem redu«.

Sodno medicinske spise podajata dr. P. De Franceschi in dr. Ivan Robida. Prvi, ki je kakor vsvaritelj pregnante prav iz narodove govornice povzete terminologije iz prejšnjih letnikov kar najbolje akreditiran, zbral si je kakor predmet primer umora in primer trajnega oslavljenja besede, ki mu daje priliko za izklesanje novega besedila, dr. Robida pa objavlja tudi tajnika zelo zanimivo inštruktivni slučaj duševne »degeneracije in alkoholske psihoze«.

V področje pravne zgodovine spadata arhivalistiško objavljenje P. pl. Radicea »o pomenu pred prisego, zapriseganju in zasliševanju prič«, kakoršen se nahaja slovenski pisan v rokopisu iz l. 1729: To objavljenje je za pravnika jednako zanimivo kakor za jezikoslovca. »O literaturi politične ekonomije« piše dr. Ivan Zmavec, podaja v tem pregled razvoja vede, ki je v socialno razvneti naši dobi jedna najaktualnejših ved.

Pravno filozofskega značaja je v našem »Pravniku« objavljeni slavnostni govor »o pravni znanosti«, ki ga je govoril vseučilišni profesor dr. F. Speve dne 3. marca lani na slavnosti 25-letnice zagrebskega pravniskega društva.

Spomin slavnega učenjaka v Pragi leta 1875. zamrla dra. Josipa Krainza, ki je bil slovenskega rodu, posvečen je daljši življenjski opis.

Ne zabimo končno objave sklepov lanskega shoda odposlancev avstrijskih odvetniških zbornic in pa sklepov lanskega shoda odposlancev avstr. notarskih zbornic.

Toliko v pregled vsebine lanskega našega letnika »v kolikor se tiče njegovih znanstvenih člankov.« »Slovenski Pravnik« pa obsega razum člankov v vsaki mesečni številki bogato obilico odločb iz najnovejše pravosodne prakse. Da je izbira teh odločb vsikdar zanimiva, ker ima najnovejše slučaje zgolj odločilne vrednosti, je priznано, ne manjka tu niti priznanj se strani uredništva nemških juridičnih publikacij, ki so že mnogokrat objavili sestavke našega glasila.

V glasilu »Slovenski Pravnik« pojavlja se delovanje našega društva, na delovanje to je društvo opravičeno ponosno, v njem tči zaklad marljivosti njegovih členov.

Na tem mestu spominjati se nam je ne-

pravno umrlega odvetnika g. dra. Alfonza Moseheta. Ranjki je bil »Slovenskemu Pravniku« v letih 1881 do 1883 prvi ustanovnik in urednik. Po premoru 4 let je jel l. 1888. na novo izdajati »Slovenski Pravnik«, dokler se ni istega leta ustanovilo naše društvo, ki je prevzelo nadaljno izdavanje lista, broječega danes 16 letnikov. V dru. Mosehetu je zgubilo naše društvo zvestega prijatelja in člana, vse vrste pravniskega stanu pa simpatičnega in konciliantnega stanovskega druga. Ohranjen bodi zaslužnemu možu v analih našega društva trajen spomin!

Izmed delovanja našega društva je še omeniti, da se je društvo udeležilo dne 3. marca l. l. 25-letnice hrvatskega pravniskega društva v Zagrebu, po deputaciji, obstoječi iz gg. dra. Ferjančiča, dra. Majarona in dra. Krisperja. Kakor povzemamo odnosnemu poročilu, se deputacija z največjo radostjo spominja odnosnih slavnostnih ur. Zadobila je duševne utise, ki naj jih navdajajo k čim intenzivnejšemu delovanju v prid razvoju našega društva.

Tudi slovesnega praznovanja stoletnice rojstva dra. Franeta Prešerna se je udeležilo naše društvo, zastopano je bilo na vseh slavnostnih shodih, ki jih je Ljubljana priredila velikemu pesniku v spomin.

V odboru so zasedali izvoljeni na občnem zboru dne 24. januarja: načelnik dr. Ferjančič, njega namestnik dr. Majaron, tajnik dr. Foerster, blagajnik dr. Pire, knjižničar sodni tajnik Kavčič, ljubljanski odborniki notar Gogola, sodni pristav Milčinski, dež. sodni svetnik Polec, vnanji pa: minist. tajnik dr. Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Hrašovec v Celju in odv. kandidat dr. Zuccon v Pulju.

V svojih zadnjih sejah se je odbor posvetoval za prihodnost, kako bi se nadaljevala društvena priročna zbirka zakonov, za katero so rokopisi že pripravljene, odnosno objavljeni in to: za novi izvršilni red z naknadnimi določbami in odločbami za trgovinski zakonik in menični red. Tudi je odbor imel priliko posvetovati se o namenih okrožnega zdravnika dra. Homana, ki je pripravil rokopis za kratko slov. terminologijo sodni medicini. Konečno je odbor razpravljaj nasvet, ali ne bi kazalo, da društvo »Pravnik« začne prirejati popularna znanstvena predavanja o praktičnih pravnih, upravnih in socialnih vprašanjih.

Današnjemu občnemu zboru bo dana s tem prilikom, izreči svoje mnenje in svoje želje glede teh odhorovih ukrepov.

Dr. Foerster.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 1. februarja 1901.

Naš triumf. Marsikomu se je odprl ob izidu minolih državnozbornskih volitvah v Trstu čisto nov svet, mnogi so ob tem dogodku strmeli in se jim stvar tako nemo goča dozdeva, kakor da bi se v sredini atlanskega oceana odkrilo novo kopno. Malone vsi slovenski in tudi drugi časopisi so pisali o našem fenomenalnem vspehu in vsi so priznavali velikanski napredek tržaških Slovencev. No največje priznavanje in največje zadoščenje prišlo nam je od one strani, od katere bi se najmanj nadejali — od naših najhujših nasprotnikov v Trstu — od italijanske stranke in to ne morda samo s kakim članom v listih, temveč o slovesni priliki, na ustanovnem zborovanju novega političnega društva združenih naših nasprotnikov v Trstu, katero se snuje iz strahu pred istimi Slovenci, katerih ekzistenco na tržaškem ozemlju so do sedaj vedno zanikali, trčeli, da v Rossetti-jevi domovini »non si parla che italian«.

Predsednik Zanetti sam se nas je najprej spominjal v svojem nagovoru, čegar besede podajamo tu v doslovnem prevodu: »... proti nam so Slovani nastopili, mogočni vsled železne organizacije, sadu vstrajnega in neutrudnega delovanja...« in potem: »... toliko pa nas ne more zadovoljiti izid volitev v V. kuriji, na kateri je doživel naš kandidat ponižanje s tem, da je prišel v ožjo volitev s slovenskim kandidatom. Ali, da bi bil vsaj izid te ožje volitve tak, da bi mogel izbrisati doživelu ponižanje.«

Najvažnejša izvajanja pa je podal, kakor ob vsaki taki priliki, najbistrejša glava v nasprotnem taboru, dr. Venezian.

Nočemo se spuščat za sedaj v polemiko z njega izvajajući, slonečimi, kakor vedno, na sami blesteči sofistiki, temveč omeniti hočemo le najvažnejši moment v njegovem govoru,

ki preludira novi italijanski taktiki; in to je očitanje svoji lastni stranki, da tišči, liki znoj, z glavo v pesku, ter da ne opaža, ali noče opaziti, delovanja slovenske stranke pod izbornim vodstvom slov. pol. društva v Trstu.

To je znamenit moment v naših narodnih bojih, to je dokaz, da Italijani uvidevajo nevspešnost politike zatajevanja naše ekzistence, da priznavajo naš obstanek, naše delovanje in našo moč, ter da jih je — strah in v tem strahu snujejo društvo za »narodno obrambo«.

To je naš največji triumf, katerega smo doživeli v težavni, ali žilavi in vspešni narodni borbi; oholi nasprotnik nas je pričel priznavati ter z nami računati.

Vendar nas ne sme ta veliki moralni vspeh zazibati v neplodno počivanje po težkem boju, temveč nas mora vspodbuditi k še vstrajnejšemu in krepkejšemu delovanju, posebno še, ako premočimo natanko vzroke, ki so prisilili italijansko stranko, da je vodstvo iste slednjič vendar enkrat natočilo čiste vina svojim privržencem. Italijanski mogotci so prišli do zaključka, da morajo napeti vse svoje moči, ako nas hočejo še nadalje tlačiti, da pa pridobijo vse svoje prištake za brezobzirni boj, morali so jim, če tudi s težkim srcem, pokazati naše pozicije.

Mi pa se moramo pripraviti sedaj na še hujše napade na naš narod, ker nasprotnik bo v najbližji bodočnosti gotovo razvijal vse svoje moči. Naš odpor mora biti torej še večji, nego je bil do sedaj in vsaki naš mož mora biti v tem boju junak, naši slovenski bratje pa nas morajo v tem težkem boju izdatno podpirati. Le tako smemo pričakovati, da bomo v bodočnosti vedno korakali — naprej do zmage!

Iz otvoritvene seje zbornice poslancev. Iz sinočnje brzojavke so že mogli posneti čitatelji, da je že v prvi seji prišlo do eksplozije. Začetek torej ni posebno nadobuden. Čim je ministerski predsednik pozval starostnega predsednika dr. Weigela, so češki narodni socialisti klicali proti ministerskim klopem: »Gorje vam, ako bi v prestolnem govoru le ena beseda padla proti češkemu narodu! Pfuj Körber! Na ljudskem štetju nam kradejo stotisoče duš! Ze obračunamo z vami! Le počakajte, da le prestolni govor ide mimo nas! Varnujte se!»

Čim pa je starostni predsednik v svojem nagovoru, polnem samih sladkih besed, omenjal smrti Angležke kraljice, so člani nemške ljudske stranke in radikalei vsiklikali: »Slava Burom! Doli z Angleži! Zmaga Burom! Wolff: Doli z ničvrednimi Angleži! Sramota! Češki narodni socialist Klofač po češki: Slava Burom! Ta spektakel je trajal več minut in se je razburjenje ponovilo, ko je predsednik ob zaključku svojega govora predlagal, naj se predsedništvo pooblasti, da predsedništvu angležke zbornice izreče sozhalje. — Ali ni ironija to? Ta demostreacija je bila naperjena tudi proti anglofilski politiki nemške vlade in zlasti proti cesarju Viljemu. A uprizorili so jo nemški radikalei!! Svet se suče.

Pred zapriseganjem poslancev je bilo 8 najmlajših členov zbornice izvoljenih zapisničarji. Mej njimi tudi Slovenec Pogačnik in Hrvat Ferri.

Slovesna otvoritev po cesarju bo v ponedeljek.

Parlamentarno snovanje. Toliko češki agrarci in klerikalei, kolikor češki narodni socialisti so se bili obrnili do češkega kluba v vprašanjem, da-li bi ne bilo možno zasnovati skupni klub čeških poslancev, oziroma tvorbo, ki bi omogočila združenje vseh državnopravnih skupin v obrambo političnih in socialnih individualitet?

Parlamentarna komisija češkega kluba je že odgovorila rečenim trem skupinam, da je pripravljena vsprejeti jih v klub, si pridržuje pa zahtevati od teh treh skupin, da označijo one naloge, katere bi si moral po njih menenju naložiti klub.

Tako vidimo, kako češke skupine — z ozirom na resnost časov — streme po stisnjenju rama ob rami v obrambo interesov naroda in se niti ne menijo za to, da so agrarci, klerikalei in narodni socialisti prišli v zbornico v znamenju boja proti Mladočehom. Tako delajo drugi, Slovenci pa —

Katoliška ljudska stranka se je združila s prejšnjim centrom. Nova tvorba se bo imenovala klub centra in izda proglaš, v katerem bo rečeno, da je vsikdar pripravljena za varovanje koristi uarola nem-

škega, a da hoče spoštovati tudi pravice drugih narodnosti, ker je to edino jamstvo za enotnost, blaginjo in ugled monarhije. — Predsednikom kluba je izvoljen dr. Kathrein, prvim namestnikom Treuenfels, drugim dr. Fuchs.

Slovanski centrum. Za danes priobčujemo brez vsake pripombe nastopno brzojavno vest, ki jo čitamo v «Slovenec»:

«Dunaj, 31. jan. Katoliško-narodni poslanci kranjski so se danes provizorično konstituirali kot **slovanski centrum** in so provizorično vodstvo izročili **dr. Šusteršiču**. On ima nalogo z drugimi slovanskimi poslanci se pogajati o vstopu. Dozdaj so pristopili: Dva katoliška Meravana dr. Stojan in dr. Hruban in od izvenkranjskih dr. Gregorčič, vitez Berks in Žičkar. Vsprejem liberalnih Slovencev je izključen. Dalmatinski Hrvati se bodo jutri posvetovali, kako se bodo ravnali v teh razmerah. Liberalni Slovenci berajo sedaj pri drugih slovanskih poslancih, naj jim pomagajo priti v zvezo, a v ožgled krepkim in stanovitim izjavam katoliško-narodnih poslancev se zdi izključeno, da bi mogli biti sprejeti.»

O jezikovnem vprašanju. Bivši pojedelski minister v Badenijevem ministerstvu, grof Ledebur, pripravlja obširen spis o jezikovnem vprašanju v deželah češke krone, s katerim dokazuje na podlagi mnogoštevilnih zgodovinskih podatkov, da je bilo dvojezično uradovanje v javnih uradih dovoljeno celo že za časa vlade nemške manjšine na Češkem in da so formulo o samonemškem uradovanju oživili Nemci še-le v novejšem času.

Iz Brna pa poročajo, da misli načelnik nemških naprednjakov na Moravskem, dež. in drž. poslanec d'Elvert izdati spis o rešenju češko-nemškega spora na podlagi narodne samouprave.

Iz ogerskega parlamenta. V zbornici poslancev je pojasnjeval trgovinski minister Hegedüs, da se je o sestavi tarif za prevažanje moke oziral na koristi vse dežele ter da je postranske važnosti, ako se izvažajo več moke iz budimpeštanskih, ali pa iz provincajskih mlinov. Na podlagi statističnih dat je dokazal, da tarife niso v nikakem obziru škodovala budimpeštanskim mlinom. Po tem so bile brez debate vsprejete vse točke trgovinskega ministerstva. O proračunu kmetijskega ministerstva je izjavil poslanec Ant. Bauer, da je privrženec samostalnega carinskega ozemlja, da pa je proti takojšnjemu uveljavljanju istega, ker Ogerska ni še dovolj močna za ta korak. (Aha! Ured.) V današnji seji se razpravlja o idemnitetni predlogi, čemur bodo sledile volitve v odseke.

Tržaške vesti.

Prvo številko »Edinosti«, izšlo 8. januarja 1876, dobe čitatelji priloženo temu listu. List je natančno ponatisnjen z vsemi tiskovnimi pogreškami. Znamenito pa je, da so črke naslova ravno iste od leta 1876. Posodila nam jih je dobrohotno Lloydova tiskarna, ki jih je imela še skranjene.

Pritožbe o ljudskem štetju pred 25-1. in dancs. — Mej drugimi je čitati v 1. številki: «Edinosti», izdani pred 2 leti nastopni stevek:

«Okoličani smo tudi morali plačevati kazni, ker nismo umeli ukaza zastran ljudskega popisovanja, ker ni bil razglašen v našem jeziku. Zoper vse take krivične kazni moramo očitno protestirati in vlado opominjati, naj mestni magistrat pripomore, da se nam take zoperpostavne krivice ne godé.»

Danes po 25 leti čujemo iste pritožbe v ravno vrščem se ljudskem štetju. V 25 letih se nista premenila ne magistrat ne vlada v tem oziru in le se skrajnim pritiskom smo izposlovali od vlade, da nam je po skoraj že dovršenem ljudskem štetju, milostno dovolila nekaj slovenskih tiskovin. Pa naj še kdo trdi, da nas vlada ne protežira in podpira! Ako ne več, saj ne manj, nego pred 25 leti.

Ljudsko štetje. V ulici Chiozza štev. 1 so prišli dne 3. januarja ob 6. uri in pol zvečer neki «uradniki» ter zahtevali od neke stranke, stanujoče istotam, (ki je pripravljena nastopiti v javnost z polnim imenom ako treba) podatkov za ljudsko štetje.

Ker je bila v tem slučaju žena sama doma, se je branila dati kakoršnjih si bodi podatkov; ali gospodje so jeli groziti s kaznijo, na kar se je žena — udala! Povedala je vse, kar treba, in dostavila, da se v nje hiši govori slovenski.

«Gospodom» ni ugajala ta zadnja izjava, zato so začeli izpraševati stranko, ne govori li

morda zraven slovenskega, tudi še kateri drugi jezik! Da govorite laški, smo se prepričali, so rekli, sedaj nam še povejte, dali govorite še druge jezike! Mi moramo napisati tu vse jezike, katere govorite, drugače boste — kaznovani!!

Zapisali so torej, ker je žena izjavila, da govori tudi nemški — tako le: italiano, tedesco, slavo! (Tu se vidi vsa absurdnost rubrike občevalnega jezika).

Mož tu omenjene ženske, ki je takoj na to prišel domov in je zahteval, naj mu «gospodje» pokažejo, kaj in kako so napisali. Ko je ta poslednji opazil, da so «gospodje» napravili nezakonitost, je zahteval, naj takoj spišejo novo polo — drugače da stori potrebne korake.

Storili so mu «ljubav» in zapisali kakor je mož zahteval — ali veliko vprašanje je sedaj: katero polo so gospodje izročili na pristojno mesto?

Stranka pričakuje, da vladni organi strogo nastopijo v zasledovanju krivic, ki so se dogodile tržaškim Slovincem o letošnjem ljudskem štetju! To pričakujemo tudi — mi!

Nezaslišan je nastopni slučaj:

K gospodu K., duhovniku pri sv. Antonu starem, je prišel te dni revizor za ljudsko štetje, ter je istemu pokazal polo, ki jo je omenjeni gospod duhovnik spisal svoječasno.

Na mestu, kjer je čast. gospod K. bil zapisal besedo: sloveno, je sedaj pisano — italiano!!!

Poslušajte sedaj, kako se je to zgodilo! Iz s so napravili i, iz l so napravili t, iz o so napravili a, iz v so napravili l in i, iz e pa a!!!!

Stranka je zahtevala, naj se jej pusti tako popravljena tiskovina, ali gosp. komisar ni privolil v to.

Ako se količjak pazi, se vidi takoj ponarejenje, kajti pod italiano se še lahko čita — sloveno!!

To je že vrhunec vseh mahinacij, da ne rečemo kaj drugega, ki se rabijo proti nam, na naše — uničenje.

Ta slučaj mora biti posebno priporočen slavni vladi, kakor tudi državnemu pravdnistvu!

Cvetka na grob starčku Josipu Merlaku. Sledé primeru Hrvatov v Caffée Specceli nabralo se je mej Hrvati in Slovenci za »Dijaško ustanovo« v spomin rodoljubnega starčka Josipa Merlaka, ki si je nakopal bolezen in smrt o priliki volitve dne 1. januarja t. l., nadaljnih 10 kron.

Darove v gornjo svrhu sprejema začasni blagajnik dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu.

Pogreb turškega konzula. Včeraj popoldne se je vršil pogreb tukajšnjega generalnega turškega konzula Youssouf Zeky Efendi-ja iz njegovega stanovanja na kolodvorskem tigu št. 3 naravnost na pokopališče. Truplo se imbalmiralo ter odpelje v Carigrad.

Čitateljem. Da ustrezemo od mnogih strani izraženi želji, uredi se izdajanje «Edinosti» tako, da bo list od ponedeljka naprej že okoli 5. ure pop. v razprodaji po vseh tobakarnah.

Mestna plinarna. Tukajšnji »Avanti«, bavi se s skrajno slabim gospodarstvom v mestni plinarni, katera se mora v jednomer boriti z vedno rastočim deficitom ter piše med drugim:

Vsled različnih, skrajno pomanjkljivih naprav in poprav izvirajo vsakovrstne nevarnosti in vsukdanje realne škode podjetju in škode konsumentom, ki morajo plačevati takov plin, ki ima morda vse dobrote, samo te ne, da bi — razsvetljeval.

Rešeni obtožbe. C. kr. redarstveno vodstvo je prijaviilo tukajšnji e. kr. okrajni sodnji 6 naših mož radi nedovoljenega, razvijanja tiskovin.

Obtoženci so namreč plakirali o priliki zadnjih volitev in so bili zasačeni na »delu«, odgovarjati so morali torej kakor gori rečeno.

Obtoženece je branil gospod dr. Slavik, tako vspešno, da so bili vsi oproščeni vsake krivde! Omenimo naj še, da je bilo obtoženih tudi mnogo drugih in sicer od vseh strank ter da so bili vsi kaznovani od 3 do 5 kron globe.

Razsvetljava škedenjske ceste. Mestna delegacija je dovolila svoto 4900 K za napravo 11 plinovih svetilk od tramwayske postaje pod Škednjem do Škednja. Troški za vzdrževanje proračunjeni so na letnih 515-68 kron.

Ali Škedenjci bi se motili zelo, ako bi mislili, da se to napravi radi njih; dokler ni bilo tramwaya, tudi svetilk niso hoteli napraviti, no, sedaj pa, ko prihajajo njih ljubljenci s tramwayjem na sprehod v Škedenj, so preskrbeli hitro, da ne bi si v temi ponoči še bolj skrivili svojih krivih nosov.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.1, ob 2. uri popoldne 5.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 749.8. — Danes plima ob 7.17 predp. in ob 8.54 pop.; oseka ob 1.35 popoldne in ob 2.1 popoldne.

Konsumna društva pozor! Tiste društva, ki se v nedeljo udeležijo pouka, naj prinesejo s saboj tudi pravila.

Jutrajšnje in nedeljske zabave. Prijatelji zabave so za jutri in za nedeljo 3. t. m. dobro preskrbljeni.

Za posebno strastne plesalce in prijatelje pustnih mask je jutri čitalniška maskarada v Škednju, katero omenjamo obširneje na drugem mestu.

Dalje imamo jutri v soboto veselico v «Narodnem domu» pri Sv. Ivanu, katero priredi pevsko društvo «Slovan» iz Padriča. Veselica prične že ob 5. uri in pol popoldne in ne ob 6. uri in pol, kakor smo včeraj naznanili po pomoti.

Kdor ne more na to veselico, pa naj gre na Kontovelj na veselico pevskega društva »Danica« (prične ob 5. uri popoldne), ali pa v Barkovelje na veselico »Zarje«, ki prične tudi ob 5. uri popoldne.

V nedeljo ni treba nikomur premišljati, kam naj bi šel in jo kar ureže na Prosek na veselico pevskega društva »Hajdoh«, ki se prične ob 5. in pol uri pop. — Tam se bo gotovo izvrstno zabavalo.

Opozarjamo sl. občinstvo na plesni venček, katerega priredi odbor tržaških gospod dne 9. februarja t. l. O tej priliki se bo plesala tudi »Beseda«. Prihodnji teden se začne razpošiljanje vabil.

Maškarada škedenjske »Čitalnice«, ki se bo vršila jutri zvečer, obeta postati z ozirom na veliko zanimanje, ena najkрасnejših maskerad, kar ji je do sedaj priredila naša Čitalnica. Velika okusna dvorana bo krasno razsvetljena ter se je za to priliko odstranil tudi oder, tako, da bodo imeli plesalec 240 kvadratnih metrov prostora. Odbor se nadeja velike udeležbe toliko od strani domačinov (med katere prištevamo seveda tudi najdražje nam brate Magdalenčane), kolikor tudi drugih tržaških in okoličanskih Slovencev.

Ples se prične točno ob 7. uri zvečer in bo trajal do 3. ure zjutraj.

Vstopnina je za moške 1 K, za ženske 80 stot.

Gostom naznanjamo, da je odhod zadnje vožnje električnega tramwaya iz Škednja v Trst ob 10. uri zvečer. Vožnja stane iz Trsta in od Sv. Ivana do Škednja 20 stot., iz Barkovelj pa direktni listek do Škednja 30 stot.

Odsek trgovcev v jestvinami v Trstu. P. n. Podpisani odsek določil je, da priredi letos v dobrodelni namen trgovski ples v nedeljo, 3. februarja ob 10. uri zvečer v gledališču »Armonia«; igral bode vse vojaški orkester e. kr. pešpolka št. 97., plesalo se bode češko Besedo; plesovodja g. Umek. — Vstopnina 2 K za 1 gospoda (z dvema g.). Prosi se priti v plesni toaleti.

Uverjeni, da V. B. bode tudi letos počastilo z osebnou prisotnostjo naš ples ter s tem koristilo dobrodelnemu namenu, priporočajo se podpisani

ODSEK:

Predsednik: Hanibal Škerlj.

Bambič Jakob, Cergolj Ivan, Furlan Anton, Hlabše Ivan, Kranje Josip, Millonig Ivan, Novak Rihard, Plesničar Vekoslav, Popatnik Fran, Pertot Andrejevič Josip, Rožane Josip, Škodnik Josip, Štrekelj Leopold, Tomažič Ivan, Vatovec Ivan, Zwitter Zdravko, Žgur Leopold in Žgur Fabijan.

Opomba. Na razpolago gospodom so vse lože in sicer po 8 K v prtiličju, 6 K prvi red, 4 K drugi red, in po 2 K tretji red. Lože se bodo prodavale od danes naprej v kavarni »Commercio«, ulica Caserma, dokler se vse razprodajo; zategadelj se prosi gospode, kateri se mislijo udeležiti plesa, da si jih pri-skrbe pravočasno.

Vsokdor od odseka bo imel na razpolago ustopenice.

Vesti iz Kranjske.

* Prvi občni zbor društva »Mercur« v Ljubljani. Slovensko trgovsko društvo »Mercur« v Ljubljani imelo bo v nedeljo svoj prvi redni občni zbor. Na dnevnem redu bo med drugim tudi volitev odbora in razsodišča.

* Ljubljanska trgovinska in obrtna zbornica. Trgovinski minister je potrdil zopetno izvolitev Josipa Kušarja predsednikom in Antona Kleina podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani za leto 1901.

Razne vesti.

Krüger zdrav. Iz Amsterdama poročajo, da je vest o Krügerjevi boleznii popolnoma izmišljena ter da se isti počuti popolnoma dobro.

Dvojčka rojena v različnih stoletjih. V Parizu živita dvojčka, od katerih je bil eden rojen v minulem stoletju, nekoliko minut pred polnočjo 31. dec. 1900, drugi pa 1. januarja 1901, 3 minute po polnoči.

Otok brez možkih. Na otoku Anona na južni strani Nove Gvineje prebivajo izključno samo ženske. Žive se od ribolovstva. Na otoku se ne sme naseliti noben možki, vendar pa se jim dovoljuje, da se smejo mimogrede muditi na otoku. Otroke možkega spola, ki so posledica taceh mimogredočih obiskov, pomečejo v morje in samo deklice puščajo na življenju.

Prebivalstvo Prage. O zadnjem ljudskem štetju so našli v Pragi brez predmestij 196-166 prebivalcev; leta 1890 so jih bili našli 175-751.

Slabi nasledki boleznii, kateri se navadno izcimijo iz prav neznatnih želodčnih slabosti, obvarujejo se popolnoma s pravočasno uporabo domačega sredstva »dra. Roze balzam za želodec«. Pristno dobiva se v tukajšnjih lekarnah in glavni zalogi B. Fragnerja v Pragi, 203. — III. — Glej oglasi!

Brzojavna poročila.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 31. (B.) Srednja stranka gospodske zbornice izvolila je svojim načelnikom kneza Schönburg-Hartenstein, ker je dosedanji načelnik knez Trauttmansdorff odklonil zopetno izvolitev. Namestnikom je izvoljen grof Meranski. Vsi dosedanji člani konservativnega odbora srednje stranke so zopet izvoljeni.

Državni zbor.

DUNAJ 1. (K. B.) Danes zjutraj so imeli seje klub ustavovernih veleposestnikov, popoldne poljsko »Kolo«, vsenemška zveza in nemška napredna stranka.

Vojsna v južni Afriki.

JOHANNESBURG 31. (K. B.) Glasom novih poročil ni škoda, ki so jo Buri napravili utrdbam Modderfontein-a in Wanreena, take velika, kakor se je početkom mislilo. Sklepa se, da so bili Buri pod Bayerjevimi poveljstvom.

Državni dohodki Zjedinenih držav.

WASHINGTON 31. (B.) Državni dohodki so znašali v januarju t. l. 47,520,286, izdatki pa 40,037,000 dolarjev.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 1. (B.) »Standard« poroča iz Tienčina: Uradno poslopje provizorične vlade v Tienčinu je v minoli noči popolnoma pogorelo. Ogenj je bil baje podtaknjen.

V zadnjem času so se razobesili po Tienčinu lepaki v kitajskem jeziku, kateri so obtoževali provizorično vlado radi poliranja davkov za tekoče izdatke.

Dr. Fr. Poček

odvetniški koncipijent in kazenski zagovornik

v Ljubljani

želi vstopiti v
odvetniško pisarno

POZOR!

Kdor potrebuje izvrstni

portlantski cement

in

hidravlično apno (Romano)

prve vrste, v doli ga vsaki čas v zalogi

Marino Lukša

na Proseku pri Trstu.

Cene ugodne.

OBUVALA! PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko kolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpokljuje je poštalne prosta.
Prevezema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantiš
čevlj. mojster

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici

Gosposka ulica št. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Branilne vloge sprejemajo se od vsacega,
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2 %/a, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6 %/a in na vknjižbe po 5 1/2 %/a.
Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. viog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštuo-bran. račun št. 837.315.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera
rabi z ozirom na zdravje,
varčnost in dobri okus
Kathreiner-Kneippovo sla-
dno kavo (pristno samo v
znanih izvornih zavitkih).

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal
stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako
vrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih de
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Ljudska kuhinja (z dekretom)

je na prodaj. Podrobneje se izve na
upravnistvu »Eдинosti.«

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centimetrov
dolгими Loreley-lasmi do-
bila sem jih vsled 14-me-
sečne uporabe svoje samo-
iznajdene pomade. To so
najslavitše avtoritete pri-
znale za jedino sredstvo,
ki ne provzroča izpadanja
las, povspesuje rast istih,
poživlja lasnik povspesuje
pri gospodih polno močno
rast brk ter daje že po
kratki uporabi lasem na
glavi kakor tudi brkam
naraven lesk ter polnost
in ohrani te pred zgod-
njim osivljenjem do naj-
višje starosti.

Cena lončka 1 gl.,
2 gl., 3 gl., 5 gl.

Pošiljam po pošti
vsak dan, ako se
znesek naprej pošlje
ali pa s poštnim po-
zvetjem povsem
svetu iz tovarne,
kamor naj se pošl-
ljajo vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj I., Seilergasse 5.

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Prvega tenorista

rokodelca, kateresibodi stroke sprejme
in mu preskrbi ugodno službo »Pevsko
in bralno društvo v Zagorju ob Savi«.
Pojasnila daje L. Habat Zagorje o/S.

ALEKSANDER LEVI MINZI

Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

TRST

TOVARNA:

Via Jesa,

vogal

Via Simitanea

ZALOGA:

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zreal in slik. Izvršuje
naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

Ilustrovani cenik zastonj in franko

Predmeti postavijo se na parobrod
ali železnico franko.

RESTAURANT

„Pri ogerskem kralju“

(„Rè d' Ungheria“)

ulica Commerciale številka 5.

Podpisani usojam si naznaniti slavnemu ob-
činstvu, da sem odprl pred kratkim navedeno
restavracijo, katera

je odprta vsaki dan do polnoči.

Toči se:

Plzensko pivo

Vino prve vrste istrsko, dalmatinsko, štajersko,
in dolenski cviček.

Na razpolago so tudi raznovrstna vina v boteljkah.

Kuhinja preskrbljena je vedno s svežimi,
gorkimi in mrzlimi jedili.

Cene zmerne.

Za obilni obisk posebno v tem pustnem času
priporočam se slav. slovenskemu občinstvu udani

Fr. Bönel.

Dunajska filjalka
Bankne vloge na knjižice s 4%.
 Posojila, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20,000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7,000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Šaljivi
 „Brivec“
 izhaja v Trstu 6. leto; brije trikrat na mesec.

Program:
Splošno britje kosmatincev, izdajic in raznih Slovonožrcev ter vrhu tega prinaša lepe slike.

Za šalo satiro, kritiko in drugo drobnarijo se plača letnih šest kron.

MILOŠ KAMUŠČIČ,
 lastnik in urednik.

«Kdor na Briveca se naroči Od jeze al' od smeha počí».

Ugodna prilika.
 IZBOR
NAOČNIKOV IN NANOŠNIKOV
 s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla, niklja, zlata in srebra po po jako nizkih cenah.

IZBOR
 akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinjete po nečuvno nizkih cenah in brez konkurence.

Izvršuje se vsakovrstne poprave teh predmetov.
 Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.

Lepo veliko posestvo

pri glavni cesti v Spodnji Šiški št. 20. pri „Kankrtu“, 10 minut od Ljubljane, v najbolj priljubljenem kraju ljubljanskih meščanov, v katerem je že čez 40 let prav dobro obiskana krčma, je na prodaj z vsem inventarjem za 800 oseb za primerno ceno, **20.000 kron** more na hiši vknjiženih ostati.

Inventar je v najbolj priljubljenem stanu. Promet vsako leto: piva **230 hektolitrov**, vina **120 hektolitrov**, kar se lahko izkaže.

1. Poslopje: Hiša, obstoji iz 5 sob, 3 hlevov itd.
2. Poslopje: salon za 500 oseb, v katerem sta dve veliki peči, in zdaj vedno prirejajo društva velike veselice.
3. Poslopje: lep salon za 180 oseb, zraven lep senčnat vrt za 400 oseb, veliko dvorišče in izvrsten vodnjak.

Ignacij Kozjek,
 hišni posestnik in krčmar
 V Spodnji Šiški št. 20. pri Ljubljani.

Dr. Rosa Balsam | **Praško domače zdravilo**
 iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvc.
 po pošti 20 nvc. več.

V pušicah po 35 in 25 nvc., po pošti 6 nvc. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:
 Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
 Praga, Malastran, ogel Spornereje ulice.
 Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in je trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti škatlji.

Ces. in kralj. privilegirana tovarna kemičnih izdelkov **ST. FERNOLENDT**
 Zaloga: **Dunaj, I Schulerstrasse št. 21**
 Ustanovljena 1832.
 Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za obranjanje podplatov „Vandol“, Kovinska čistilna zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje **leščilo (biks)**

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik
 tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk Borovlje (Ferlach) Koroško priporoča

svoje najboljše in zanesljive puške vseh zistemov in kalibrov. Znamenite in ojstrorelnne puške za šibre, risanice, lovske kratke puške in dvocevke za cele krogle iz dobrega kovanega materiala, najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano. Komade, ki ne ugajajo sprejemem nazaj, jih zamenjam ali pa povrnem denar. Sprejemam v popraviljanje vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, predelavam puške za nabijanje od spredaj v take za nabijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brezplačno in franko

Ivan Semulič
 TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici kakor tudi po deželi, svojo **bogato zalogo pohištva.**

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Anton Pečenko
 Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10. priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Blag. gosp. **Gabrijel Piccoli**
 dvorni založnik Nj. Svetosti papeža Leona XIII v Ljubljani.

Podpisani si usoja naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana mi tinktura za želodec rabila z dobrim uspehom pri želodnem ter črevesnem kataru kakor tudi v boleznih na jetrah in obistih. GRADEC, dne 2. februarja 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov
 Provincijal: F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.
 Blag. gosp. **Gabrijel Piccoli**
 Ljubljana.

Že mnogo časa svetujem vsem onim, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno **želodčno tinkturo**, kojo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim uspehom. Z odličnim spoštovanjem
 Mojšan (Istra), 6. oktobra 1900.
Don Peter Franceschini,
 duhovcn.

Valjični mlin
Vinko Majdiča
 V KRANJU

priporoča vse vrste svojih, zbok izvrstne kakovosti, mnogobrojno na svetovnih rastavah odlikovanih pridelkov po najnižjih cenah: pšenični debelo in drobnozrnati zdrob (gries); pšenično, rženo, polentno, turšeno in ajdovo moko za krmo; debele in drobne otrobi; ješpreju, kašo itd.

Ceniki, ponudbe in vzorci so na rapolago
 Naročila se izvrše vestno in nemudoma.

ZASTOPSTVA

na Reki: v Trstu: v Gorici:
 g. Viljem Mayer g. Aless. Rupnick & C. ie g. Ernesto Stecker & C. ie
 Via Squero nuovo št. 9.

Zaloga z lesom
 vsake vrste in mere za mizarje in kolarje; zlasti pa kolesne špiče, platišča, karteje, remeljne itl. priporočata

Božič & Stanič
 TRST - Via Lazzaretto vecchio 18 - TRST

„Ljubljanska kreditna banka“
 v Ljubljani
 Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
 Zavaranje proti kurzni izgubi.
 Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.
 Eskompt menjio najkulantneje.
 Borzna naročila.

Velika zaloga obuvala **Pepeta Kraševca** in lastna čevljarnica v Trstu, pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario, pod ljudsko šolo).

Bogata zaloga od navadnega do najfinejšega obuvala za gospe, gospe, gospodične in otroke.

➔ Poštne naročbe se izvrše takoj in so poštne proste. ➔

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter ga izvrši z največjo točnostjo in natančnostjo po zelo zmernih cenah. Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič, čevljarski mojster.

„Svetilnik“ glasilo slovenskih delavcev.

Izhaja dvakrat na mesec.
Za vse leto 3 K (gl. 1,50), pa pol leta K 1.60 (80 noč.). V Trstu se prodaja posamezna številka po 10 stot. (5 novč.)

Dobi se ga v sledečih tobakarnah:

Ravnikar, Carintia. — Majeen, blizu juž. kolodvora. — Martini, na Belvederju. — Stanič, via Molin piccolo. — Veiser, nasproti tiskarne Dolenc. — Krsten, na vogalu Volti di Chiozza. — Pipan, prelaz iz via Torrente na lesni trg. — Via Molin grande. — Kratzig, via del Rivo. — Africé, Campo Marzio. — Ronceli, via San Marco. — Bruni, pri cerkvi Sv. Antona starega. — Sette fontane.

Filip Ivanišević

zaloga pristnih
dalmatinskih vin
ulica Carintia št. 11.

Prodaja na
XX drobno in debelo XX

Priporoča ob enem svoji
gostilni „ADRIA“
ulica Nuova št. 11.

FILJALKA
o Barriera vecchia št. 1. o
(nasproti „Armonije“)

➔ Postrežba vedno točna. ➔
Za mnogobrojni obisk se priporoča
FILIP IVANIŠEVIČ

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Zelodčno tinkturo
lekarnarja Piccoli
v Ljubljani

dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža
kot **želodec krepčujoče in tek vzbujačo**, dalje kot **prebavljenje in telesno odprtje** pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpe na navadnem **telesnem zaprtju**.

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po 12 in več stekleničic. Vdobjajo se tudi v stekleničicah po 30 stotink v mnogih lekarnah v Trstu, Primorskem, Istri in Dalmaciji.

Lekarna „Praxmarer“

„Ai due Mori“
TRST. — Veliki trg. — TRST.
Priporoča:

Spiritus sinapis compositus
Algofon.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič, glavobolu, migreni itd.
Steklenica z navodilom stane le 20 nvč.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrirana zadruga z omejenim poroštvom,
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Postno hranilnični račun 816.004.

Prva domača velika zaloga najboljših in svetovnoznanih šivalnih strojev orig. „PFAFF“ in dvokeles raznih tovarn.

Saunig & Dekleva

GORICA
ulica Municipio št. 1.

Velika zaloga

najboljših slamoreznic z verigo ali brez nje.

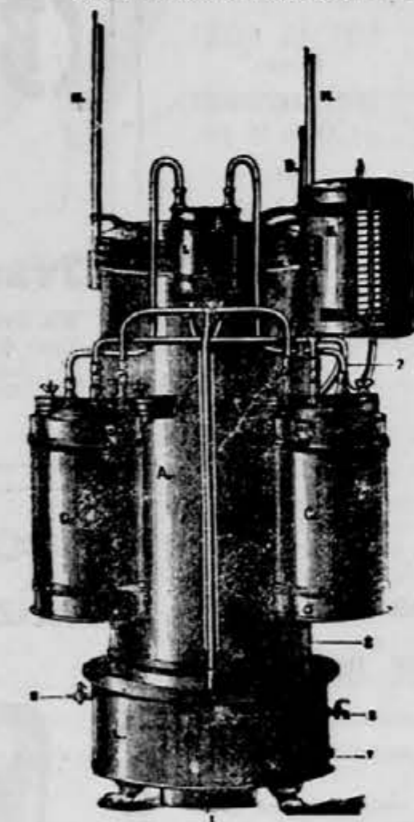
Ceniki zastoj in franko.

➔ Lastna mehanična popravilnica v Nunski ulici št. 16. ➔

PRVA TRŽAŠKA TOVARNA za napravljanje acetilenskega plina **ROCCO & C.**

Via della Sanità 11. — TRST — Via della Sanità 11
Srebrna kolajna Budapešt 1899. ➔ Zlata kolajna I. vrste Gorica 1900.

Autorizovani instalaterji plina, vode in plina acetilen.
Aparat na acetilne od Josipa Rocca, patentiran v Avstro-Ogerski je absolutno najbolj praktičen in gotov, lakko rabljiv, ne eksplozira, vsprejet od različnih zavarovalnih društev. Vsprejemajo se vsakovrstne kompletne naprave za hiše, restavracije, gledališča in mesta pod najugodnejšimi pogoji.

Apneni karbur I. vrste
koji 1 kg daje 360 litrov plina po 26 kron kvintal

Velik izbor
svetilnic
in pripadkov
za razsvetljavo

SPECIALITETA:
Cestne svetilnice „ACETILEN“
na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina (priprave za dvore [vile], kijoske in mala mesta)

Vsprejemajo se dela za instalacije in popravljanje vodovodov.

Pisarna in zaloga: Delavnica:
v ulici Sanità 11, v ulici S. Giorgio.
➔ Ceniki in proračuni brezplačno in franko. ➔

„Svoji k svojim“

Podpisan priporoča slav. občinstvu svojo bogato založeno pekarijo. — Postreže vsaki čas s zvežim kruhom: prodajalec, krčmarje in odjemalce na debelo s primernim obitkom. Kruh se prinaša na zahtevo na dom. Prodaja se vsake vrste moka — domače pečivo — sladkarije in pristno domače maslo. — Sprejema v peko domači kruh: vse po nizkih cenah.

➔ Pekarija je v ulici Stadion št. 20.
odprta je od 5. ure zjutraj do 10. zvečer.
Priporoča se udani **Jakob Perhanc, lastnik.**

Kavarni „Trgovinska“ in „Nemška“

➔ kjer sti shajališči vseh slovanov v Trstu priporoča lastnik **Anton Šorli.**

Na razpolago so vsi slovenskih in drugih časnikov
Posebne shrambe za prtijago cenj. potnikov.

M. AITE

TRST V/a Nuova TRST
vogal ulice S. Lazzaro 8.

Bogat izbor snovij za moške in ženske obleke, flanel, barhent, piket, majo od volne in bombaža, odeje itd. Raznovrstno perilo na meter, srajce, ovrtniki, ovrtnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji, bela in barvana zagrinja a na meter ali v kosih. Drobniarje za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

➔ Naročbe za moške obleke po meri. ➔
Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov.
Nizke cene! ➔ ➔ Točna postrežba! ➔

Zaloga

tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev
in razprodaja na debelo in drobno

G. GULA - TRST

Vogal ulice Caserma in Poste vecchie
(nova mestna palača).

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertina italijanskih in avstro-ogerskih vin, Bordeaux, Burgunder, renskkih vin, Mosella in Chianti.

Rum, Konjak, razna žganja itd.
Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošiljanje na deželo po postem povzetju.
Ceniki na zahtevo franko.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI
kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Skatljica stane 60 stotink.

J. KOPAČ
Ulica sv. Antona št. 7. - GORICA.

Odlikovana svečarna na par

Velika in bogata zaloga dobro vležanih sveč iz garantirano pristaega čebelnega voska (kakoršne so predpisane po sv. obredniku za službo božjo), katere gorijo jako štečilno in mirno, ne da bi se kadile ali cedile.

Take sveče nosijo zraven stoječo natisnjeno varnostno znamko, ki je vknjižena pri c. kr. trgovinskem ministerstvu na Dunaju.

● Cena klg. kron 4.90. ●

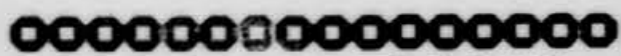
Voščene sveče in torče I. avstr. sestava klg. K 4.40	Kadilo granis klg. K 1.20
Sveče in torče I. italijanska sestava 3.—	Povoskano platno za oltarje meter „ 2.—
Velika zaloga kadila I. vrste 2.20	Stenj in stekla za večno luč, stearinske sveče za sobe in oltarje, svečice in Ježuške za božična drevesa po nizkih cenah.
II. 2.—	

Specijaliteta: povoskana vrstica za vžiganje sveč, ki je 2/3 ceneje od znane v francoskih zavitkih in katera se nič ne cedi, zavitek po 60 stotink.

Velikonočne okinčane sveče izdelujem z vsakovrstnimi dekoracijami po zelo nizkih cenah.

Bogata zaloga vsakovrstnega medu, garantiranega p tanca za čebele klg. po K 1.20, med I. vrste po K 1.08 klg.
Na debelo gosp. trgovcem primerno cenje.

Vsprejemam vsaki čas rumen vosek in voščine po tekočih cenah. ➔ Za pristnost mojih sveč jamčim 2000 K.
Za obilne naročbe se uljudno priporočam preč. duhovništvu, cerkvenim upravam in slavnemu občinstvu.

JAKOB KLEMENC
zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.
priporoča častitim svojim odjemalcem svojo prodajalnice, preskrbljeno z vsemi manufakturnimi predmeti, združeno s krojačnico za gospode.

Sokoiska obleka
kompl.
Havelok nepremodljiv
od 10 do 16 gid.

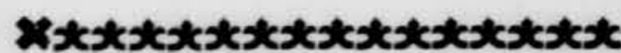
Velik izbor
suknega in bombažn. blaga za moške obleke, srace iz žide, volne, izvan-tennis, platna itd., zapustnic, ovratnikov, perla za moške, ovratnic v vseh barvah in formah, nogovic, rut, lopic vseh vrst, posebno za turisti in kolese rje, modnih predmetov, rokavic iz nitij in kože ter dežnikov in solčnikov.

VELIK IZBOR

narodnih in avstrijskih zastav, transparentov in trakov za vence v različnih barvah.

Po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštnine prosto.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga
z neomejenim jamstvom.

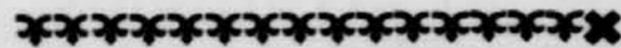
V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru. Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Slovenci!

Voščilo (Biks)

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je najboljši na celem svetu. Ta biks da brez truda in hitro najlepši blišč ter vzdrži usnje mehko. ☉ ☉ ☉

Slovenke!

Zahtevajte to voščilo v vseh prodajalnicah!

Glavno zalogo ima

Jvan Drufovka, zaloga usnja in tovarna nadplato v Gorici.

Na drobno ga prodajajo v Trstu sledeči gg. trgovci. M. Milonig, ulica Ghega 4; Zgur & Popatnik ul. Poste nove 5; Hanibal Škeri ul. Pilone 4; Al. Plesničar ul. Giulia 25; Jak. Bambič ul. Giulia 7; Josip Kranjc ul. Media 13; Andrej Urdich ul. Stadion 5; Ant. Godnig ul. Nuova; Jos. Kocjančič ul. Barriera 19; I. Prelog ul. Bosco 2, I. Kramer Rojan pri cerkvi 1; Iv. Tomažič ul. Molin a vento 3.

Kwizdov Korneuburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno-dietetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina neče rada jesti, kedar slabo prebavlja v zboljanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah. Cena 1/2 škatljica kron 1.40. 1/2 škatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stojiče varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

e. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Za 10 K

genfska rem. ura iz plaque zlata je edina galvanizirana s 14 karatnim zlatom pomešana dražestna ura, koja vsakdo ceni na 100 K. V resnici pa stane z bogato graviranim in odskočljivim pokrovom, nepresežnim jamstvom v dobroti in preciziji da 5 let le 10 K; anker reparirana, 3 okrovei 14 K; remontoir iz pristnega srebra, s 15 kamenčki, s 3 močnimi in bogato graviranimi srebrnimi okrovei, kot najboljša ura pripoznana, izvenredno močna 16 K; nikelnasta, dobro regulirana 7 K 50 stot. najelegantnejša verižica iz plaque zlata za gospode in dame 4 K.

M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.

14 karatni zlati prstani

za dame in gospode pomešani s pristnim srebrom. Vsak prstan nosi e. k. novčarski pečat. Jamči se za dolgotrajno stanovitost. Biseri in barv. kamenčki so zelo umetno izbrušeni in se čudežno svetijo. Stane 2 K, močnejši 3 K; poročni prstani 2 K 25 stot. (za mero se vposlje odrezek papirčka).

Pri vabljeni novosti! Koncertna piston piščalka vzbujala povsod radi nje dobre konstrukcije solidnega izdelovanja in nizke cene, veliko presenečenje. Brez sekirice zamore svirati vsak najlepše plesne komade, korač., pesni itd. Instrument ima 28 glasov, koje spremljajo kaj čudežno basi. Stane 5 K. Bogato ilustr. cenik gratis.

Najizvstnejše, najboljše in najcenejše

tamburice

izdeluje in pošilja Prva siseška izdelovalnica tamburice

J. Stjepušin Sisek (Hrvatska)

Odlikovana na pariški razstavi 1900 in na miljenjski razstavi 1896 z velikimi kolajnami.

Velik ilustriran cenik se pošilja na zahtev vsakemu brezplačno in franco.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

Prave in edine želodčne kapljice

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravila moč teh kapljice je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodce storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek rajši je.

Cena steklenici 30 kr.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino v lekarni Cristofoletti v Gorici.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavitki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi

Elizabetinice ulice 5.

TISKARNA „EDINOST“

izdeluje

vabila k veseliam in plesom, plakate, račune (fakture), zavitke in listovni papir z natisnjeno tvrdko za trgovce in zasebnike, raznovrstne vizitnice s primernimi in elegantnimi škatljicami, listke za oddajo in sprejem blaga in pošiljatev, opominjalnice, dopisnice, tiskovine po uzorec za zasebnike, odvetnike, notarje, urade, društva, trgovske knjige, osmrtnice, poročna naznanila itd. itd.

IZDAJA:

Dnevnik „EDINOST“ in ženski list „SLOVENKA“
TISKA: Šaljivi list „BRIVEC“ in „Gospodarski list“ glasilo „Trž. kmetijske družbe“.

V zalogi tiskarne „Edinost“ sta izšla v slovenskem prevodu ter je dobiti povesti slavnega hrvatskega pisatelja Avgusta Senoe: „Cuvaj se senjske roke“ in „BARON IVICA“.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“, podpira tudi list „Edinost“.

TISKARNA „EDINOST“

Ustanovljena

leta 1898.

Telefon št. 870.

Telefon št. 870.

Ulica Carintia št. 12. TRST Ulica Carintia št. 12.

Računi se plačajo v ulici Molin piccolo št. 3, II. n.

Preskrbljena z najnovejšimi črkami. Sprejema naročila na vsakovrstne tiskovine.

Use točno in po zmernih cenah

POZOR!

Tiskarna „Edinost“ je ustanovljena od rodoljubov v podporo listu „Edinost“ ter se ves čisti dobiček uporablja v poboljšanje tega glasila tržaških Slovencev.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“ podpira tudi list „Edinost“ !!